

КЊИЖЕВНА ИСТОРИЈА

Часопис за науку о књижевности

УРЕДНИШТВО

др Светлана Шеатовић

научни саветник, главни и одговорни уредник (Институт за књижевност и уметност, Београд)

др Бранко Вранеш

ванредни професор, заменик главног и одговорног уредника (Филолошки факултет, Београд)

др Зоја Бојић

научни саветник (Институт за књижевност и уметност, Београд)

др Александар Пејчић

научни саветник (Институт за књижевност и уметност, Београд)

др Бранко Златковић

научни саветник (Институт за књижевност и уметност, Београд)

др Сања Париповић Крчмар

редовни професор (Филозофски факултет, Нови Сад)

др Бојан Ђорђевић

редовни професор (Филолошки факултет, Београд)

др Предраг Петровић

редовни професор (Филолошки факултет, Београд)

др Франсиско Хавијер Хуес Галвес

ванредни професор (Универзитет Комплутенсе, Мадрид)

др Бошко Кнежић

ванредни професор (Свеучилиште у Задру)

др Горан Радоњић

доцент (Филолошки факултет, Никшић)

др Персида Лазаревић Ди Ђакомо

редовни професор (Универзитет „Габријел д’Анунцио“, Пескара)

др Франсис Р. Цоунс

професор емеритус (Школа савремених језика Универзитета у Њукаслу)

др Александар (Саша) Гришин

професор емеритус, члан Реда Аустралије, сарадник Аустралијске академије за науку (Канбера)

др Малгорзата Филипек

редовни професор (Универзитет у Вроцлаву)

др Ала Г. Шешкен

редовни професор (Филолошки факултет, Московски државни универзитет „М. В. Ломоносов“)

др Делија Унгуреану

ванредни професор (Универзитет у Букурешту, Институт за светску књижевност Универзитета Харвард)

др Еухенио Лопес Аријасу

редовни професор (Универзитет у Буенос Ајресу)

др Александра Пауновић

научни сарадник, секретар редакције (Институт за књижевност и уметност, Београд)

Техничка редакција:

Лепосава Кнежевић

графички дизајнер

др Марија Терзић

научни сарадник Института за књижевност и уметност, преводилац за енглески језик

Грозда Пејчић

лектор и коректор

КЊИЖЕВНА ИСТОРИЈА излази три пута годишње. Издаје ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ, Београд. Уредништво и администрација: Краља Милана 2, тел. 2686-036, knjizevnaistorija@ikum.org.rs. Издавање овог броја часописа финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација. Штампана и повез: Birograf comp, Београд. За издавача: Светлана Шеатовић. Ликовно решење: Соња Павловић. Прелом и припрема: Лепосава Кнежевић. Тираж: 150 примерака.

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0)

LVII 2025 186

КЊИЖЕВНА ИСТОРИЈА

Часопис за науку о књижевности

ЧИТАЊЕ ТРАДИЦИЈЕ: Српска књижевност, миграције, сеобе, егзил

Александар Јерков, Кишов *Излеј* у *Париз* и поетичка рефлексива путовања (9–26)

Милан Д. Вурдеља, Искуство егзила као простор сучељавања културе и природе у *Зимском љетовању* Владана Деснице (27–41)

Слађана Илић, Избеглиштво и његове последице у приповеци Горана Петровића „Матица“ (43–55)

Јелена Милић, Литерарни поход у егзодусно: *Парусија, џасови исјод љајрајии* Славице Гароње (57–72)

Вељко С. Ивановић, Историјске рефлексиве над романом *Пакрац* Владана Матијевића (73–102)

Тадија Стефановић, Сеоба идентитета на примеру меморијала српској војсци на Виду, Зејгинлику и Кајмакчалану (103–119)

СТУДИЈЕ, ОГЛЕДИ, ПРИЛОЗИ

Горан М. Максимовић, Статус књижевног дјела Светозара Ђоровића у историјама и прегледима српске књижевности (123–139)

Ранко Поповић, Непрочитани приповједач Радован Тунгуз Перовић Невесињски (141–162)

Маја Медан Орсић, *Дединчева жена* или *женски* Дединац: о репрезентацији *женској* у поезији Милана Дединца (163–179)

Милена Ж. Кулић, Ангажман и драмска форма у теоријском мишљењу Слободана Селенића (181–204)

Марија Шљукић, Рефлекси друштвених и политичких прилика на породично гнездо Павловића у *Лајуму* Светлане Велмар-Јанковић (205–223)

Ивана Танасијевић, Поглед кроз затворени прозор: феноменолошки хијатус поезије Војислава Карановића (225–253)

Наташа Гојковић, Перцепција протока времена у роману *Кројинијељи времена* Миомира Петровића и *Дејше у времену* Ијана Макјуана (255–281)

Предраг Крстић, Хелдерлин, Грци и Немци. Једна потрага за националним идентитетом (283–305)

Оливера Жижовић, Фаустовски експеримент професора Преображенског у „Псећем срцу“ Михаила Булгакова (307–327)

Vedran Cvijanović, Irrationality and the Tragic in Eugene O'Neill's Early Plays (329–341)

Niketa Stefa, Il simbolo dell'ulivo nell'opera di Rainer Maria Rilke (343–359)

КОНТЕКСТИ

Новак Малешевић, Како екранизовати филозофију? Случај *Браће Карамазових* (363–392)

Antonio Gurrieri, L'Italie du sud dans les guides touristiques : entre imaginaires dominants et discours alternatifs (393–413)

ГРАЂА

Славица Гароња Радованац, Необјављена грађа из етнографске збирке Архива САНУ: Јован Воркапић – Рукописне збирке са Баније (1890) (417–428)

Јован Воркапић, Српске народне пјесме из Баније у бившој војничкој Крајини (429–474)

ПОЈМОВНИК

Лазар Буква, О појму ироније, са сталним освртом на Де Мана (477–496)

ПРИКАЗИ

Тања Калајџић, Станко Кораћ и српска књижевност у Хрватској (*Књижевности / Књижевни рад Срба у Хрватској*. Ур. Вирна Карлић и Душан Маринковић. Загреб: Свеучилиште у Загребу, Филозофски факултет, 2025, 396 стр.) (499–502)

Маша Љ. Петровић, Франкофона рецепција Иве Андрића (Миливој Сребро. *Иво Андрић у француском кључу: судбина великој йисца из „мале“ књижевности*. Београд: Српска књижевна задруга, 2025, 230 стр.) (503–507)

Софија Д. Филипов Радуловић, Стазама Александра Петрова (Александар Петров. *Од владице до Госјода: есеји и студије*. Зрењанин / Нови Сад: Агора, 2025, 306 стр.) (509–513)

Милица Софинкић, Мисао која не жури, преписка која је метод (Сања Париповић Крчмар. *Мейрика у йрејисци Светјозара Пејровића*. Нови Сад: Научно удружење за развој српских студија, 2024, 270 стр.) (515–518)

Марија Благојевић, Поезија и мишљење: нови хоризонти тумачења поезије Новице Тадића (*Поезија и йоејичка мисао Новице Тадића*. Ур. Светлана Шеатовић. Београд – Требиње: Институт за књижевност и уметност – Дучићеве вечери поезије, 2025, 376 стр.) (519–524)

Снежана Шаранчић Чутура, Ново научно промишљање савремене српске фантастике за децу (Драгољуб Перић. *Генерација Z, андроиди и йајирна чудовишћа – ојледи о савременој фанјасјичној йрози за децу*. Нови Сад: Филозофски факултет – Међународни центар књижевности за децу Змајеве дејје игре, 2024, 191 стр.) (525–531)

Бојана Аћамовић, On Russian Whitman, in a Global Context (Delphine Rumeau. *Comrade Whitman: From Russian to Internationalist Icon*. Boston: Academic Studies Press, 2024, pp. 375) (533–538)

Никола Миљковић, Толстојеви демони и где их наћи (Olivera Žižović. *Demoni ljubavi: Lav Tolstoj i dubinska psihologija*. Beograd: Fedon, 2024, 412 стр.) (539–543)

Павле Зељић, Кратак спис о вековној жудњи човека (Francesco Patrizi. *The “Kiss” and the Medicine of Love, A Critical Edition of Francesco Patrizi’s Il Delfino*. Прир. Tommaso Ghezzani. Cham: Palgrave Macmillan, Pisa: Centre for the Study of Medicine and the Body in Renaissance, 2025, 140 стр.) (545–550)

IN MEMORIAM

Милослав Шутић, Оглед о руској естетици и теорији књижевности (Научни подухват Јурија Борјева) (553–562)

READINGS OF TRADITION: Serbian Literature, Migration(s), Exile

Aleksandar Jerkov, Kiš's *The Paris Trip* and the Poetic Reflection of Travel (9–26)

Milan D. Vurdelja, The Experience of Exile as a Space of Confrontation Between Culture and Nature in Vladan Desnica's *Winter Holiday* (27–41)

Slađana Ilić, Refugialism and its Consequences in Goran Petrović's Story „Matica“ (43–55)

Jelena Milić, Literary Journey to the Exodus: *Parousia: Voices Under the Ferns* by Slavica Garonja (57–72)

Veljko S. Ivanović, Historical Reflections on Vladan Matijević's Novel *Pakrac* (73–102)

Tadija Stefanović, Migration of Identity in the Example of Memorials to the Serbian Army at Zejtinlik, Vido, and Kajmakčalan (103–119)

STUDIES, ESSAYS, CONTRIBUTIONS

Goran M. Maksimović, The Status of Svetozar Ćorović Literary Work in History and Reviews of Serbian Literature (123–139)

Ranko Popović, The Unread Storyteller Radovan Tunguz Perović Nevesinjski (141–162)

Maja Medan Orsić, Dedinac's *Woman* or the *Feminine* Dedinac: On the Representation of the *Feminine* in the Poetry of Milan Dedinac (163–179)

Milena Ž. Kulić, Engagement and Dramatic Form in the Theoretical Thought of Slobodan Selenić (181–204)

Marija Šljukić, The Panorama of Social and Political Reflections on the Pavlović Family Nest in Svetlana Velmar-Janković's *Lagum* (205–223)

Ivana Tanasijević, A View Through a Closed Window: The Phenomenological Hiatus of Vojislav Karanović's Poetry (225–253)

Nataša Gojković, The Perception of the Flow of Time in Miomir Petrović's *Krotitelji vremena* and Ian McEwan's *The Child in Time* (255–281)

Predrag Krstić, Hölderlin, Greeks, and Germans: A Quest for National Identity (283–305)

Olivera Žižović, Professor Preobrazhensky's Faustian experiment in Mikhail Bulgakov's "Heart of a Dog" (307–327)

Vedran Cvijanović, Irrationality and The Tragic in Eugene O'Neill's Early Plays (329–341)

Niketa Stefa, The Symbol of Oil and the Olive Tree in the Work of Rainer Maria Rilke (343–359)

CONTEXTS

Novak Malešević, How to Bring Philosophy to the Screen? The Case of *The Brothers Karamasov* (363–392)

Antonio Gurrieri, Southern Italy in Travel Guides: Between Dominant Imaginaries and Alternative Discourses (393–413)

LITERARY MATERIALS

Slavica Garonja Radovanac, The Unpublished Material From the SASA Ethnographic Collection: Jovan Vorkapić – Manuscript Collections from Banija (1890) (417–428)

Jovan Vorkapić, Serbian Folk Songs from Banija in the Former Military Krajina (429–474)

TERMINOLOGICAL GUIDE

Lazar Bukva, On the Concept of Irony, with Continual Reference to De Man (477–496)

(CRITICAL) REVIEWS AND NOTES

Tanja Kalajdžić, Stanko Korać and Serbian Literature in Croatia (*Literature / Literary Work of Serbs in Croatia*. Ed. Virna Karlič and Dušan Marinković. Zagreb: University of Zagreb, Faculty of Philosophy, 2025, p. 396) (499–502)

Maša LJ. Petrović, The Francophone Reception of Ivo Andrić (Milivoj Srebro. *Ivo Andrić in the French Key: The Fate of a Great Writer from “Small” Literature*. Belgrade: Serbian Literary Cooperative, 2025, p. 230) (503–507)

Sofija D. Filipov Radulović, On the Paths of Alexander Petrov (Aleksandar Petrov. *From Bishop to God: Essays and Studies*. Zrenjanin / Novi Sad: Agora, 2025, p. 306) (509–513)

Milica Sofinkić, A Thought That Doesn't Hurry, Correspondence That is a Method (Sanja Paripović Krčmar. *Metrics in the Correspondence of Svetozar Petrović*. Novi Sad: Scientific Association for the Development of Serbian Studies, 2024, p. 270) (515–518)

Marija Blagojević, Poetry and Opinion: The New Horizons of Interpreting Novica Tadić's Poetry (*Poetry and the Poetic Thought of Novica Tadić*. Ed. Svetlana Šeatović. Belgrade – Trebinje: Institute for Literature and Art – Dučić's Poetry Evenings, 2025, p. 376) (519–524)

Snežana Šarančić Čutura, The New Scientific Thinking of Contemporary Serbian Fantasy Prose for Children (Dragoljub Perić. *Generation Z, Androids and Paper Monsters – Essays on Contemporary Fantasy Prose for Children*. Novi Sad: Faculty of Philosophy – International Center for Children's Literature Zmaj's Games, 2024, p. 191) (525–531)

Bojana Aćamović, On Russian Whitman, in a Global Context (Delphine Rumeau. *Comrade Whitman: From Russian to Internationalist Icon*. Boston: Academic Studies Press, 2024, p. 375) (533–538)

Nikola Miljković, Tolstoy's Demons and Where to Find Them (Olivera Žižović. *Demons of Love: Leo Tolstoy and Deep Psychology*. Belgrade: Fedon, 2024, p. 412) (539–543)

Pavle Zeljić, A Short Essay on the Centuries-Old Man's Desire (Francesco Patrizi. *The “Kiss” and the Medicine of Love, A Critical Edition of Francesco Patrizi's Il Delfino*. Ed. Tommaso Ghezzani. Cham: Palgrave Macmillan, Pisa: Centre for the Study of Medicine and the Body in Renaissance, 2025, p. 140)

IN MEMORIAM

Miloslav Šutić, The Review of Russian Aesthetics and Literary Theory (The Scientific Undertaking of Yuri Borev) (553–562)

Маша Љ. ПЕТРОВИЋ

masapetrovic01084@gmail.com

ФРАНКОФОНА РЕЦЕПЦИЈА

ИВЕ АНДРИЋА

(Миливој Сребро. *Иво Андрић у француском кључу: судбина великог писца из „мале“ књижевности*. Београд: Српска књижевна задруга, 2025, 230 стр.)

Институт за српску културу
Приштина – Лепосавић

Публикација *Иво Андрић у француском кључу: судбина великог писца из „мале“ књижевности*,¹ аутора Миливоја Сребра, звучног и двоструко метафоричног наслова који наговештава проблематизацију домета примене како франкофоног тако и универзалног интерпретативног кључа, својеврсног калауза у тумачењу дела српског нобеловца, представља једно од значајнијих издања објављених 2025. године у области теорије књижевне рецепције и српске науке о књижевности. У прилог тој тези говори и чињеница да је она недавно овенчана Наградом „Ђорђе Јовановић“, која ју је издвојила у односу на друге овогодишње књиге из области књижевне критике и есејистике.

Од првих страница јасно је да аутор предмету истраживања приступа са прецизно дефинисаним циљем: сагледавање француске слике Иве Андрића и његовог стваралаштва кроз призму аналитичког приступа критичком и академском пријему нашега писца у Француској, почев од 1956. године, када је објављен први превод романа *На Дрини ћуприја*, до данашњих дана. Због тако постављеног истраживачког питања ова монографија у себи сабира више научних поља и проблема: теоријска питања природе и стабилности рецепције једног писца унутар књижевне сцене другог народа, хронолошка питања периодизације те рецепције, поетичка питања превођења на француски језик и модалитете поступања с оригиналом, дијахронијски увид у превођење и интерпретирање Андрићевог дела у Француској, као и културолошки, идеолошки и друштвено-историјски контекст распада Југославије и грађанског рата на Балкану, који је условљавао позиционирање писца унутар књижевне традиције, динамику превода, одабир дела за превођење, проблематизацију његовог националног идентитета, стилских и естетских домета књижевног опуса.

Научна заснованост пет студија-поглавља од којих је књига сачињена, видљива је у вешто изграђеном теоријско-методолошком

1 Написано у оквиру научноистраживачког рада НИО по Уговору склопљеном са Министарством науке, технолошког развоја и иновација РС број 451–03–136/2025–03 од 27. 1. 2025. године.

оквиру. Аутор као полазишта користи достигнућа теорије рецепције, помног читања, компаративног и аналитичко-синтетичког приступа књижевном делу, културолошких студија и интертекстуалности, али их примењује у складу са специфичностима предмета и хипотезама свога истраживања. Посебно треба истаћи доследност у примени и синтези различитих приступа, као и тежњу да се за проблеме и тешкоће које постоје у француској рецепцији Иве Андрића пронађе конкретно решење, што публикацију чини драгоценим доприносом за будућа истраживања, стабилизацију франкофоне представе Андрића и достизање крајње тежње: да писац добије – у Француској, и уопште у европском књижевном канону – место које му припада и на којем бисмо сви желели да буде. При томе, употреба полемичког тона и заснованост критичког става на аргументима омогућила је Сребру да избегне слабости и произвољности у реконструкцији академског и критичарског пријема *ју-јословенској Толстојој* у Француској. Он из реченице у реченицу, из синтезе у синтезу, показује висок ниво научне систематичности и способности да повезује различита становишта француских аутора, да се одупре пристрасности и идеолошким замкама у читању њихових записа о Андрићу, па стога изводи стабилне закључке и уочава одређене закономерности.

На основу калеидоскопски постављених питања, која је Сребро ваљано истраживао пружајући темељан увид у статус Андрићевог дела и у социјално-културолошке факторе који прате франкофоно интерпретативно читање, али и на темељу позамашног списка референтних публикација, на које се ослањао и које је критички преиспитивао, може се уочити да његова књига поседује индикативан и иновативан карактер у оквирима савремене домаће научне продукције. Будући да Среброво истраживање проистиче не само из личне наклоности према Андрићу, фасцинираности његовим стваралачким литерарним универзумом, академске посвећености пријему српске књижевности у франкофоној средини, већ и из, очигледно, недовољне истражености рецепције нашег класика у европским земљама, између осталих и у Француској, опазива је његова особеност у односу на постојећа, донекле сродна, рецепцијска истраживања Јелене Новковић, Бориса Булатовића, Милоша Окуке, Марије Митровић и др. Минуциозно, аналитично и проблемски актуелизујући ову тему, аутор демонстрира изузетну примену увида теорије рецепције, познавање Андрићеве поетике и способност синтетичног закључивања, који резултирају језгровитошћу у аргументацији.

Ослањајући се на научну мисао париског компаратисте Ива Шеврела да у Француској није лако читати Иву Андрића, и на дугу традицију помног читања, истраживање је посвећено анализи корпуса речничких, лексиконских, енциклопедијских, новинских, периодичких и научних текстова француских аутора о романима и

приповеткама Иве Андрића. Мада је наткриљено традиционалним методолошким оквиром и поступком аргументоване полемике, оно доноси низ интерпретативних помака на плану реконструкције *йойледа* на Андрића *изнуиџра*, да се послужимо Сребровом синтагмом, односно на плану француског имажа о Андрићу. Открива да је француска рецепција *мајстџора йријоведана* суштински обележена двама факторима: кашњењем у односу на међународну рецепцију и стереотипним представама о српској књижевности као малој и изразито егзотичној. Хронолошки се крећући кроз текстове француских стручњака и професионалних читалаца, аутор показује мене и варирања у критичкој оцени вредности Андрићеве поетике, и упозорава да поједина запажања и написи не одговарају тачној представи француске рецепције. Његови увиди о нестабилности рецепције, и још увек неодређеном месту које ће припасти *йријоведачу над йријоведачима*, сведоче о обазривости у обликовању мисли, развијеној свести спрам ризика давања коначних судова о рецепцији писца, која још увек осцилује, као и о тежњи да се научна замисао приближи савременим токовима у домаћој и европској хуманистици.

Интересантан је и привлачан начин на који је извршена периодизација етапа у развоју француске рецепције српског ствараоца. Миливој Сребро сматра да се периодизацијске етапе подударају с етапама превођења Андрићевих дела, и издваја три периода. Прва фаза подразумева период од објављивања превода романâ *На Дрини ђуирија* и *Травничка хроника* до публиковања превода *Проклеије авлије*, те добијања Нобелове награде, а у знаку је радозналости Француза за откривање једне младе књижевности и књижевног света који је доста различит од њиховог. Друга је концентрисана око превода изабраних приповедака и збирки приповедака, а одликује се спознајом да је српски нобеловац пре свега приповедач, па тек онда романијер. Трећа етапа обухвата период грађанског рата у Југославији и идеолошки, националистички контекст, обележен осавремењеним читавањима и трагањем за пишчевим алузијама на актуелне догађаје, на постјугословенску стварност. У свакој од фаза рецепције, којој је структурно окренута одељена целина монографије, приметна је сигурност аутора у вредновању мање или више тачних и успешних интерпретација и критика Андрићевих романа и приповедака, уз аргументовано указивање на заблуде и погрешке француских критичара и тумача. Тако, на пример, аутор потцртава да је Роберт Кантерс исказао апсолутно неразумевање штафетног модела приповедања у *Проклеијој авлији*, малициозно поредећи ову наративну стратегију са поступком спремања маслинке, која добија аутентичан укус тек када се испече у жаребици, припремљеној у шеви, која је заправо надев за фазана. Сталожено и поступно објашњава да је Андрић и те како владао наративним техникама, а да је Кантерс више говорио о себи него о пишчевом делу.

Премда је свака од већ поменутих целина књиге богата референтном литературом, компаративним проучавањем различитих француских ставова о Андрићу, оригиналним закључцима о природи рецепције и приближавању или удаљавању српског писца широј читалачкој публици, чини се да се највећи значај публикације огледа у њеном петом поглављу. У њему аутор рекапитулира претходно изнета круцијална становишта о седамдесетогодишњој перцепцији Андрића, о некохерентном односу према њему и незаслуженој, неправедној, маргинализованој позицији у Француској. Подвлачи да је већина текстова жанровски била на нивоу новинске критике и да није остварено право, дубинско, херменеутичко понирање у Андрићев књижевни свет и његово поетичко језгро. Редом наводи ограничености франкоцентричног читања, покушавајући да мотивише и разложи њене узроке. Скреће пажњу на датост да је критичка оцена често била под утицајем дешавања на француској књижевној сцени, те да је, примерице, француски нови роман изазвао збуњеност и потешкоће француских критичара са Андрићевом формом, композицијом, дидактичношћу и поетичком усмереношћу на одражавање колективне свести. Такође, истиче да је Андрић читан кроз сужену, редуccionистичку призму због тематске везаности за Босну, и да, у интерпретацији, никада нису у довољној мери уједињени његови локални, регионални и универзални уметнички наноси. Таквим синтетичким погледом Сребро доприноси даљем развоју научне мисли у области теорије рецепције и андрићологије, јер указује на питања која је потребно изнова покренути, као и на интерпретативне шупљине које треба испунити, тј. оцене које је неопходно кориговати.

Једно од таквих питања којима се аутор, распршено и дисперзивно, бави у читавој монографији јесте питање могућности приближавања Андрића француском читаоцу. Научно релевантно Сребро акценат ставља на три типолошке интертекстуалне везе Андрића са светским писцима, које су Французе одвеле на делимично погрешан траг у тумачењу, и одабиле им Андрића упркос томе што је намера критичара који су успостављали те повезнице – била супротна. Наиме, Сребро обзнањује да је инсистирање Жањин Матијон на паралелама с оријенталним писцима и приповедачем *Хиљаду и једне ноћи* довело до закључавања Андрића у поетички калуп писца са Истока, *јласника Оријенџа*. Сличну судбину затварања у погрешан рецептивни модел, којем Андрићеве приповетке и романи измичу, имало је и квалификовање писца као југословенског или српског Толстоја, Гогоља, Чехова, од којег нису одустајали Едит Тома, Робер Ескарпи, Ален Боске и други. У коначници, и довођење у везу са Балзаком, Флорбером, Прустом, Стендалом, Рожеом Мартеном ди Гаром, Андреом Мороаом и француским моралистима, уместо проширивања постојећег корпуса француског знања о Андрићу,

разоткривања нових интерпретативних перспектива и слојева његовог дела, проблематизације и ревалоризације утврђених поетичких ставова о њему – уздрмало је пишчеву рецепцију и довело у питање њену будућност.

Иако књига у целини, што је више пута наглашено, представља несумњив научни допринос, она не саопштава крај једног истраживачког процеса, већ полазиште за низ нових научних пројеката. Дакако, резултати спроведеног аналитичко-синтетичког приступа отварају перспективе и намећу правце за будућа изучавања. На пример, било би подстицајно проучавати како Андрићеву софистицирану браву откључавају нови нараштаји књижевних критичара и тумача, како га француски студенти славистике прихватају, према својим критеријумима, и на које начине покушавају да осавремене његово дело и приближе га просечном француском читаоцу. Верујемо да би усложњавање методолошког оквира, односно посезање за методом анкетног испитивања читалачког доживљаја књижевног дела, али и проучавање, како је то сугерисао Волфганг Изер, улоге имплицитног читаоца унутар саме структуре текста, дало знаковите резултате и додатно проширило грађу и интерпретативни корпус који треба подвргнути анализи. Тако би се остварили продубљенији херменеутички увиди, оцртала поузданија слика и популаризовала се применљивост резултата студије. На основу домета тих истраживања било би могуће подстицати интересовање за разматрање рецепције српског нобеловца у другим европским и светским државама, у француској и славистичкој филолошкој настави, и ширем академском контексту хуманистике.

Научна монографија Миливоја Сребра *Иво Андрић у француском кључу: судбина великог писца из „мале“ књижевности*, у издању Српске књижевне задруге, конципирана је плански и промишљено, изведена убедљиво, уз добро познавање поетике Иве Андрића, хронологије и особености превода његових дела на француски језик, развоја и мена критичке и академске рецепције писца и његовог опуса. Она представља вредан и иновативан допринос савременој домаћој књижевнонаучној продукцији, у којој, барем према нашем сазнању, нема овако систематизованих и критички уцеловљених проучавања Андрићеве рецепције у иностранству. Њен значај огледа се у доследној теоријској заснованости и апаратности, док њени резултати и закључци доприносе бољем разумевању феномена пријема једног литерарног ствараоца у другој култури и традицији. Својом аргументованошћу, систематичношћу и свежином интерпретације ова публикација потврђује да Сребро припада кругу истраживача који спајају књижевне традиције, јачају интеркултуралне релације, те повезују локалне и глобалне токове научног мишљења.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

82

КЊИЖЕВНА историја : часопис за науку о књижевности / заменик главног и одговорног уредника Светлана Шеатовић. – Год. 1, бр. 1 (1968/69)– . – Београд : Институт за књижевност и уметност, 1968– (Београд : Birograf comp). – 24 cm

Три пута годишње.

ISSN 0350–6428 = Књижевна историја
COBISS.SR-ID 55823